ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ

ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) ସଂଖ୍ୟା 40518 / 2023

ମେସର୍ସ ସନୋଫି ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ, ମୁମ୍ବାଇ .... *ଆବେଦନକାରୀ*

-ବନାମ-

ସନୋଫି କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ସହଯୋଗୀ ଶ୍ରମିକ ସଂଘ, ଲୁଧିଆନା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ .... *ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ*

ଏହି ମାମଲାରେ ହାଜର ହୋଇଥିବା ଅଧିବକ୍ତା:

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ : ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗୌତମ ମୁଖାର୍ଜୀ, ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା

ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 2 : ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ

ନ୍ୟାୟ ମିତ୍ର : ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏସ୍. କେ. ଦାସ, ଅଧିବକ୍ତା

ପୀଠାସୀନ:

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଅରିନ୍ଦମ ସିହ୍ନା

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶିବ ଶଙ୍କର ମିଶ୍ର

ରାୟ

ଶୁଣାଣି ଏବଂ ରାୟ ତାରିଖ: 19 ଡିସେମ୍ବର, 2023

ଅରିନ୍ଦମ ସିହ୍ନା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

1. ଡବ୍ଲ୍ୟୁପି(ସି) ସଂଖ୍ୟା 26815/2023ରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ(ପରିଚାଳନା)ଙ୍କ ତରଫରୁ ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ମୁଖାର୍ଜୀ ହାଜର ହୋଇଛନ୍ତି । ସେ ଉକ୍ତ ରିଟ୍ ଆବେଦନରେ 12 ଡିସେମ୍ବର, 2023 ତାରିଖର ଆମରି ଆଦେଶକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ତାଙ୍କ ମହକିଲଙ୍କ ରିଟ୍ ଆବେଦନ [ଡବ୍ଲ୍ୟୁପି(ସି) ସଂଖ୍ୟା 40518 / 2023]କୁ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରାଯିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରାଯାଇନାହିଁ । ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ରିଟ୍ ଆବେଦନ [ଡବ୍ଲ୍ୟୁପି(ସି) ସଂଖ୍ୟା 40518/2023] ଉପଲବ୍ଧ ରହିଛି । ଏହାକୁ ଆଜି ଦିନରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରି ଶୁଣାଗଲା । ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ପି. (ସି) ସଂଖ୍ୟା 40518/2023ରେ ଥିବା ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 2, ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ପି. (ସି) ସଂଖ୍ୟା 26815/2023ରେ ଆବେଦନକାରୀ ଭାବେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ହାଜର ହୋଇଛନ୍ତି ।

2. ଶ୍ରୀ ମୁଖାର୍ଜୀ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 2ଙ୍କୁ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକ, ପରିଚାଳନା ଏବଂ ପ୍ରଶାସନିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସହିତ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କର୍ମଚାରୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ମୌଳିକ ଦରମା ମାସିକ 9,500/- ଥିବା ଦର୍ଶାଇ 11 ଅଗଷ୍ଟ, 2011 ତାରିଖର ନିଯୁକ୍ତି ପତ୍ର ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରିଛନ୍ତି । ବିକ୍ରୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କର୍ମଚାରୀ (ସେବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ) ଅଧିନିୟମ, 1976ର ଧାରା 2(d)(i) ଏବଂ (ii) ଏବଂ ଧାରା 6 ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ସେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଉକ୍ତ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ପାଇଁ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ, 1947 ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ ।

3. ନିଯୁକ୍ତି ପତ୍ରକୁ ଫେରିବା ପରେ, ସେ ସେଥିରେ ଥିବା ଖଣ୍ଡ 24 ଉପରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ପୁନଃ ଉତ୍ପନ୍ନ କରାଯାଇଛି ।

> *"24. ମୁମ୍ବାଇରରେ ଦେୱାନୀ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ପ୍ରୟୋଗ କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ନିଯୁକ୍ତି ପତ୍ର ଅଧୀନରେ କୌଣସି ବିବାଦ ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ନାହିଁ ।"*

ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ, 1947ର ଧାରା 2-A(2) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 2 (ତାଙ୍କ ମହକିଲଙ୍କ ରିଟ୍ ଆବେଦନରେ) ତଥାକଥିତ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦକୁ ବଜାୟ ରଖିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଶ୍ରମ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ଆଇ.ଡି. ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 10 / 2023 ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ

କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ରଦ୍ଦ କରି ହସ୍ତକ୍ଷେପ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଛନ୍ତି ।

4. ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 2 (ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଲେଙ୍କା)ଙ୍କ ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରାଗଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ, ଧାରା 2-A(2) ଅଧୀନରେ ସଂଲଗ୍ନକ-2 ଶୃଙ୍ଖଳାରେ ତାଙ୍କ ଦାବିର ଆବେଦନ/ବିବରଣୀ ରହିଛି । ଆମେ ନିମ୍ନରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ-1ର ପୁନଃଉପସ୍ଥାପନ କରୁଛୁ ।

> *"1. **ଯେ, ବରିଷ୍ଠ ବୈଜ୍ଞାନିକ ବିକ୍ରୟ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀର ଗୌରବମୟ ପଦବୀରେ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କର୍ମଚାରୀ ଭାବରେ 11/08/2011 ତାରିଖର ନିଯୁକ୍ତି ପତ୍ର (ସଂଲଗ୍ନକ-1) ମାଧ୍ୟମରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଅଣ-ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ କମ୍ପାନୀରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା** ଏବଂ ଅଣ-ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ନମୁନା ଏବଂ ଉପହାର ପ୍ରଦାନ/ବିତରଣ କରିବା ଏବଂ ବିସ୍ତୃତ ଫୋଲଡର/ଦୃଷ୍ଟିମାଧ୍ୟମ ସହାୟକ ମାଧ୍ୟମରେ ଅଣ-ଆବେଦନକାରୀ କମ୍ପାନୀର ଉତ୍ପାଦକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଦିନରେ ସେ 7 ଜଣ ଡାକ୍ତର ଏବଂ 4 ଟି ମେଡିକାଲ୍ ଷ୍ଟୋର୍ ପରିଦର୍ଶନ କରିବାର ଦୈନନ୍ଦିନ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ବିତରକମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଭେଟିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।"*

(ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ ଦିଆଗଲା)

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଲେଙ୍କାଙ୍କ ମାମଲା ହେଉଛି 11 ଅଗଷ୍ଟ, 2011 ତାରିଖର ଉକ୍ତ ନିଯୁକ୍ତି ପତ୍ରରେ ତାଙ୍କୁ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କର୍ମଚାରୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

5. 1976 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2(d)(i) ଏବଂ (ii)ରେ ସେହି ବିକ୍ରୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କର୍ମଚାରୀ ହେବା ଠାରୁ ବାଦ ଦେଇଥାଏ, ଯିଏ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକ କ୍ଷମତାରେ ନିଯୁକ୍ତ କିମ୍ବା ନିୟୋଜିତ ହୋଇ ପ୍ରତିମାସ ₹1,600/- ରୁ ଅଧିକ ମଜୁରୀ ପାଆନ୍ତି କିମ୍ବା ଯିଏ ମୁଖ୍ୟତଃ ପରିଚାଳନା କିମ୍ବା ପ୍ରଶାସନିକ

କ୍ଷମତାରେ ନିଯୁକ୍ତ କିମ୍ବା ନିୟୋଜିତ ହେଇଥାନ୍ତି । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଧାରା 2-A(2) ଅଧୀନରେ ଆବେଦନରୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 2,3 ଏବଂ 4 ନିମ୍ନରେ ପୁନଃଉପସ୍ଥାପନ ହୋଇଛି ।

> *"2. ଯେ, ଉପରୋକ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର କର୍ମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଅଣ-ଆବେଦନକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ଗସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଗସ୍ତରେ ଯିବାକୁ ପଡିବ ।*
>
> *3. ଯେ, ଡାକ୍ତର ଏବଂ ମେଡ଼ିକାଲ ଷ୍ଟୋରଗୁଡ଼ିକର ପରିଦର୍ଶନର ଉପରୋକ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର କର୍ମ ସମାପ୍ତ କରିବା ପରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ କମ୍ପାନୀର ୱେବସାଇଟ "ଓମ୍ନିପ୍ରେସେନ୍ସ" ରେ ତାଙ୍କ ଦୈନନ୍ଦିନ କ୍ଷେତ୍ର କର୍ମର ବିବରଣୀ ଦରଜ କରିବାକୁ ପଡୁଥିଲା, ଯାହା ତାଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତି ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଉଥିଲା, ଯେହେତୁ ଆବେଦନକାରୀ କେବଳ ଜଣେ କ୍ଷେତ୍ର କର୍ମଚାରୀ ଥିଲେ ।*
>
> *4. ଯେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଉପରୋକ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର କର୍ମକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଉକ୍ତ ଆବେଦନକାରୀ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କର୍ମଚାରୀ (ସେବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ) ଅଧିନିୟମ, 1976 ତା ସହିତ 1986 ରେ ଏହାର ସଂଶୋଧନ ଅଧୀନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏବଂ ତେଣୁ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ, 1947ର ପ୍ରାବଧାନ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଅଟେ ।*

6. ଧାରା 2-A(2) ଅଧୀନରେ ଦାବିର ବିବରଣୀରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼େ, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଲେଙ୍କା ଦୃଢଭାବେ ଦର୍ଶାଇଲେ ଯେ ତାଙ୍କୁ ଜଣେ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କର୍ମଚାରୀ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିଥିଲେ । ସେ କୌଣସି ବିବରଣୀ ଦେଇନାହାନ୍ତି ଯେ ସେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣୀୟ କ୍ଷମତାରେ ସେ ନିଯୁକ୍ତ କିମ୍ବା ନିୟୋଜିତ ଥିଲେ । ସେ ଏହା ମଧ୍ୟ କହି ନାହାଁନ୍ତି ଯେ ସେ ମୁଖ୍ୟତଃ ପରିଚାଳନା କିମ୍ବା ପ୍ରଶାସନିକ କ୍ଷମତାରେ ନିଯୁକ୍ତ କିମ୍ବା ନିୟୋଜିତ ଥିଲେ । ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଆମେ ତାଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ପତ୍ର ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ, ଯେଉଁଥିରେ ଏହାର ଏକାଧିକ ଖଣ୍ଡରେ ନିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ବାହ

HIGH COURT ORISSA सत्यमेव जयते

କରାଯିବାକୁ ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ, ପରିଚାଳନା ଏବଂ ପ୍ରଶାସନିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ରହିଛି । ପରିଚାଳନା ସହିତ ତାଙ୍କ ଯୋଗଦାନର ଅବଧିରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଲେଙ୍କାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ବାହ କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା ଦାୟିତ୍ୱଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକୃତି କିମ୍ବା ପରିସରର ତଥ୍ୟ ବିଷୟରେ ଆମେ ରିଟ୍ ଅଧିକାରିତାରେ ଥାଇ ନିଷ୍ପତି ନେଇପାରିବା ନାହିଁ । ଯେଉଁ ନିଯୁକ୍ତି ପତ୍ର ବିବାଦୀୟ ନୁହେଁ, ଅତଏବ ତାହା ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଏକ ତଥ୍ୟ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ କରେ ନାହିଁ ।

7. ଶ୍ରୀ ମୁଖାର୍ଜୀ **ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ଏ ସଂଖ୍ୟା 75 / 2017 (ନୋଭାର୍ଟିସ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ଼ ବନାମ ଭିପିନ ଶ୍ରୀବାସ୍ତବ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ)ରେ 11 ଅକ୍ଟୋବର 2018 ତାରିଖର ରାୟ** ଉପରେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଏକ ଦୁଇ ଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଦ୍ଵାରା ନିଆଯାଇଥିବା ମତ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଛନ୍ତି । ସେ ରାୟର ଅନୁଚ୍ଛେଦ-13 ଉପରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ପୁନଃ ଉତ୍ଥାପନ ହୋଇଛି ।

> *"13. ଉପରୋକ୍ତ ରାୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆଇଡ଼ି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2(s)ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଶ୍ରମିକ କି, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ମୁଖ୍ୟତଃ ଶିଳ୍ପର ପ୍ରକୃତି, କେଉଁ ପ୍ରକାରର କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୋଜିତ ଅଛନ୍ତି, ଶିଳ୍ପର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏକକର ସଙ୍ଗଠନାତ୍ମକ ଗଠନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାରଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ଏକ ଫାର୍ମାସ୍ୟୁଟିକାଲ୍ କମ୍ପାନୀରେ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ତାଙ୍କର ପ୍ରାଥମିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଥିଲା ଡାକ୍ତର, ଔଷଧ ବିକ୍ରେତା ତଥା ମହଜୁଦକାରୀଙ୍କୁ ଭେଟିବା ।* ***ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉତ୍ପାଦ ବିକ୍ରୟକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପେସାଦାରଙ୍କୁ ଭେଟିବା, ହସ୍ତଚାଳିତ କିମ୍ବା କିରଣୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେହେତୁ ଏହା ଉତ୍ପାଦର ବିଷୟରେ ଜ୍ଞାନ, ଏହାର ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ପ୍ରରୋଚିତ କୌଶଳ ଆବଶ୍ୟକ କରେ । ଉତ୍ତରଦାତା କୌଣସି ଅଧସ୍ତନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିନପାରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେ ନିପୁଣ ଥିଲେ । କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ***

କରିବାର ଶୈଳୀ କେବଳ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିବେକ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । *ପରିଚାଳନାର ସ୍ୱାର୍ଥ ଥିଲା ଯେ ଡାକ୍ତରୀ ପ୍ରତିନିଧି ବିକ୍ରୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ଉଚିତ୍ । ହସ୍ତଚାଳିତ, ଅଣକୁଶଳୀ, କୁଶଳୀ, କିରାଣୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକ କ୍ଷମତାକୁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ଏହିପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଶ୍ରମିକ ଅଟନ୍ତି ।* ***ବୋଧହୁଏ, ସେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ତଦାରଖ କରନ୍ତି ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ସେ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିପୁଣ ଥାଇ କେବଳ ବିକ୍ରିର ପରିମାଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପରିଚାଳନାକୁ ରିପୋର୍ଟ କରନ୍ତି, ତେଣୁ, ଆଇଡି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2(s)ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଡାକ୍ତରୀ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ଏକ ଶ୍ରମିକ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।***

(ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ ଦିଆଗଲା)

8. **ନୋଭାର୍ଟିସ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍** (ପୂର୍ବୋକ୍ତ)ରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ତଥ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ ଜଣେ ଡାକ୍ତରୀ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ କିମ୍ବା ନୋଟିସ୍ ବିନା 21 ଡିସେମ୍ବର, 2013 ରେ ତାଙ୍କ ସେବାକୁ ସମାପ୍ତ କରିଥିଲେ । ସେ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦକୁ ଉଠାଇଥିଲେ । ପରିଚାଳନା ଦର୍ଶାଇଲେ ଯେ ସେ ବିକ୍ରୟକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବାରେ ନିୟୋଜିତ ଜଣେ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରତିନିଧି, ଯିଏ ଜଣେ ଶ୍ରମିକ ନୁହଁନ୍ତି ଏବଂ ତେଣୁ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଶ୍ରମ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ କୌଣସି ଅଧିକାରିତା ନାହିଁ । ସେ ଶ୍ରମ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କରୁ ନିଷ୍ପତି ପାଇଥିଲେ । ପରିଚାଳନା ରିଟ୍ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଯାଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ବିଜ୍ଞ ଏକକ ନ୍ୟାୟାମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଦୁଇ ଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଅନ୍ତଃନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନ ଉପରେ ଥିଲା । ବିଚାରପୀଠ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ, 1947ର ଧାରା 2ର ସଂଜ୍ଞା ଅଧୀନରେ ଥିବା କିଛି ଧାରା ଉପରେ ବିଚାର କରିଥିଲେ । ଏହା 1976 ଅଧିନିୟମରେ ଏହିପରି କିଛି ଧାରା ଉପରେ ମଧ୍ୟ ବିଚାର କରିଥିଲା । 1947 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2(s) ଅନୁଯାୟୀ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ସଂଜ୍ଞାକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି, ଉପରେ ପୁନଃଉଦ୍ଧାପିତ ଅନୁଚ୍ଛେଦ-13 ଦ୍ୱାରା ମତ ନିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା

HIGH COURT
सत्यमेव जयते
ORISSA

ଆମକୁ ପ୍ରତୀୟମାନ ହୁଏ ଯେ, ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛାନୁସାରେ ତାଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିପୁଣ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପାଦ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଜ୍ଞାନର ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନୀୟ କୌଶଳର ବ୍ୟବହାର ଥିବା କାମ ଠାରୁ ହସ୍ତକୃତ କିମ୍ବା କିରଣୀୟ କାର୍ଯ୍ୟଠାରୁ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥିବା ନେଇ ବିଚାରପୀଠ ଏହା ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । ଜଣେ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ପୂର୍ବ ବର୍ଗର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି କୁହାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ଧାରା 2 (s)ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ଶ୍ରମିକ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

9. 1976ର ଅଧିନିୟମରେ ଧାରା 2(d)(i) ଏବଂ (ii)କୁ ଭଲଭାବେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ଆମେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲୁ ଯେ, ବିକ୍ରୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କର୍ମଚାରୀ ହେଉଛନ୍ତି ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଯେଉଁମାନେ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କରିଥାନ୍ତି । ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକ କ୍ଷମତାରେ ନିୟୋଜିତ ହୋଇ ଏବଂ ମାସିକ 1600/- ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ମଜୁରୀ ପାଉଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ବିକ୍ରୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କର୍ମଚାରୀ ଅଟନ୍ତି ନାହିଁ । କିମ୍ବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ମୁଖ୍ୟତଃ ଏକ ପରିଚାଳନା କିମ୍ବା ପ୍ରଶାସନିକ କ୍ଷମତାରେ ନିୟୋଜିତ ଜଣେ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କର୍ମଚାରୀ ନୁହଁନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କର୍ମଚାରୀ ଅଟନ୍ତି, ସିଏ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକ, ପରିଚାଳନା କିମ୍ବା ପ୍ରଶାସନିକ କ୍ଷମତାରେ ନିୟୋଜିତ ନୁହଁନ୍ତି । ସେ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନରେ ନିୟୋଜିତ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି, ଯିଏ ଯେକୌଣସି ପରିମାଣର ମଜୁରୀ ଉଠାଇପାରେ ଏବଂ ସଂଜ୍ଞା ଅନୁଯାୟୀ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଆସିଥାଏ । ସେହି ଆଇନର ଧାରା 6 ବିକ୍ରୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ, 1947ର ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରାବଧାନ ଲାଗୁ କରିଥାଏ, ଯେହେତୁ ସେମାନେ ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ପାଇଁ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ସେମାନେ କରୁଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ,

HIGH COURT ORISSA सत्यमेव जयते

ଯଥା ବିକ୍ରୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନର ପ୍ରକୃତି ଅନୁଯାୟୀ, ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ, 1947ର ପ୍ରାବଧାନର ପ୍ରୟୋଗ ଉପରେ ଡାକ୍ତରୀ ପ୍ରତିନିଧି/ବିକ୍ରୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ବାଦ ଦେଇ, ଆମେ **ନୋଭାର୍ଟିସ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍** (ପୂର୍ବୋକ୍ତ)ରେ ନିଆଯାଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ସହିତ ସମ୍ମାନର ସହ ଅସହମତି ପ୍ରକାଶ କରୁଛୁ ।

10. ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଦାସ, ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ, 1947ରେ ଧାରା 2ର ଧାରା (s) ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଓଡ଼ିଶା ସଂଶୋଧନ ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରିଛନ୍ତି । ସଂଶୋଧନ ଦ୍ୱାରା ସନ୍ନିବେଶରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ଧାରାରେ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ସହାୟତା କରିଥିବାରୁ ଶ୍ରୀ ଦାସଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟ ମିତ୍ର ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

11. ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) ସଂଖ୍ୟା 40518/2023କୁ ଖାରଜ କରାଗଲା । ଏହାର ଯୁକ୍ତି ଯେ ଶ୍ରୀ ଲେଙ୍କାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ସମ୍ପାଦନତା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକ/ପରିଚାଳନା/ପ୍ରଶାସନିକ କ୍ଷମତାରେ ଥିଲା, ଯାହା ତାଙ୍କୁ 1976 ଅଧିନିୟମରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିକ୍ରୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅର୍ଥ ବାହାରେ ନିଆଯାଇଥିବା ସନ୍ଦର୍ଭରେ, ଏହି ଖାରଜ ପରିଚାଳନାକୁ ତଥ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବାରେ ବାଧା ଦେବ ନାହିଁ ।

12. ଶ୍ରୀ ମୁଖାର୍ଜୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାର୍ଥନା ଅନୁଯାୟୀ 16 ଜାନୁଆରୀ, 2024ରେ ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) 26815/2023କୁ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରାଯାଉ । ନ୍ୟାୟ ମିତ୍ର ଭାବେ ଶ୍ରୀ ଦାସଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରଖିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି । ଶ୍ରୀ ଦାସଙ୍କୁ ରିଟ୍ ଆବେଦନ [ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) 26815/2023]ର ଏକ ନକଲ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରି ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ, 1947ର ଧାରା 36ରେ ଉପ-ଧାରା (4)ର

କ୍ଷମତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ସ୍ଥିତି ସମ୍ପର୍କରେ ଆମକୁ ସହାୟତା ଦରକାର ।

(ଅରିନ୍ଦମ ସିହ୍ନା)
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

(ଏସ୍. ଏସ୍. ମିଶ୍ର)
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ପ୍ରଶାନ୍ତ

HIGH COURT
सत्यमेव जयते
ORISSA

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ। ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ବୟାନଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ।"

ଅନୁବାଦକ - ସିଦ୍ଧାର୍ଥ ସୋରେନ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ